

Valtuustoaloite tarkentavien palveluverkkoneuvottelujen käymiseksi Varhan kanssa

Khall 16.03.2026 § 67
172/00.04.01/2024

Keskustan ja KD:n valtuustoryhmä jätti 2.9.2024 valtuustoaloitteen tarkentavien palveluverkkoneuvottelujen käymiseksi Varhan kanssa. Kunnanhallitus antoi 09.09.2024 § 156 aloitteen valmisteltavaksi keskushallinnolle.

Aloitteessa ehdotetut toimenpiteet ja niiden perustelut

Aloitteessa edellytetään, että Pöytyän kunnan johto käy tarkentavat palveluverkkoneuvottelut Varhan kanssa aloitteessa esiin tuoduista asioista. Aloitteessa todetaan sosiaali- ja terveystalouden tarjonnan vähentyneen Pöytyän kunnan alueella hyvinvointialueuudistuksen myötä. Aloite on kokonaisuudessaan luettavissa kunnan verkkosivuilla osoitteessa <https://www.poytya.fi/kunta-ja-hallinto/paatoksenteko/valtuustoaloitteet/>.

Aloitteen johdosta todetaan seuraavaa

Hyvinvointialue on itsenäinen toimija, jolla ei ole lainsäädännöstä tulevia erityisiä velvoitteita neuvotella kuntien kanssa palvelujen järjestämisestä alueellaan. Lainsäädännössä määritellään yhteistyöhön sisältyväksi hyvinvointialueen ja kuntien väliset, vähintään valtuustokausittaiset yhteistyöneuvottelut sekä vähintään vuosittain toteutettavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut. Näiden kummankaan yhteistyöneuvottelun sisältönä ei varsinaisesti ole palveluverkko tai sen suunnittelu.

Kunta käy kuitenkin sängen säännöllisesti neuvotteluja hyvinvointialue Varhan kanssa. Varhan ja alueen kuntajohtajien välillä on säännölliset tapaamiset, joissa käsitellään hyvinvointialueen ja kuntien välisiä rajapintoja. Yksittäisen kunnan palveluverkkoon liittyviä kysymyksiä ei näissä kuitenkaan käsitellä. Viime valtuustokaudella oli myös Varhan puheenjohtajiston ja seutujen väliset säännölliset neuvottelut, joihin osallistuivat puheenjohtajat ja kuntajohtajat. Näissä neuvotteluissa käytiin keskustelua myös palvelujen järjestämisestä alueella.

Varha ei palveluverkkosuunnittelussaan ole ottanut kuntia mukaan varsinaiseen suunnittelutyöhön. Kunnilla on ollut mahdollisuus lausua palvelujen järjestämiseen liittyvistä asioista vasta suunnitelmien valmistuttua. Nykyisen palveluverkon osalta käytiin Varhan eri tahojen kanssa useampia neuvotteluja suunnitelmien valmistuttua erityisesti neuvolapalveluiden ja suun terveydenhuollon osalta. Joltain osin saavutettiin myös palvelujen säilymistä edistäviä muutoksia. Tämän jälkeen tapahtuneista muutoksista ei ole käyty neuvotteluja ennen päätöksentekoa.

Nykyiseen palveluverkkoon liittyvät toimitilojen vuokraneuvottelut käytiin vuoden 2025 aikana ja tulosta voidaan pitää kunnan näkökulmasta kohtuullisen hyvänä nykyisten toimitilojen säilyessä vuokrattuna ja käytössä lähes kokonaisuudessaan.

Parhaillaan Varhan viranhaltijat valmistelevat uutta palveluverkkosuunnitelmaa hyvinvointialueelle. Viranhaltijoiden luonnoksen tulisi valmistua maaliskuun loppuun mennessä. Valmisteltavasta uudesta palveluverkosta ei ole käyty keskustelua kuntien kanssa. Kunnille on

varattu lausuntomahdollisuus kevään 2026 aikana. Luonnoksen valmistuttua kunnan luottamus- ja viranhaltijajohdolla on mahdollisuus pyrkiä vaikuttamaan vielä palveluverkon muodostumiseen. Eesitys palveluverkkosuunnitelmasta 2026–2037 aluehallitukselle tehdään kesäkuun 2026 aikana.

Viime kädessä palveluverkkopäätökset ovat poliittisia päätöksiä, joihin kunnan viranhaltijoilla on varsin vähäiset mahdollisuudet vaikuttaa. Huomattavasti tärkeämpää olisi, että luottamushenkilöt omissa verkostoissaan aktiivisesti pyrkisivät vaikuttamaan tulevan palveluverkon sisältöön.

Valmistelija

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi selostusosan selvityksen, toteaa, ettei aloite anna aihetta enempiin toimenpiteisiin ja antaa aloitteen käsittelyn tiedoksi valtuustolle valtuustoaloitteiden käsittelyn yhteydessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.